

کتاب
لیستهای

مجموعه نمایشنامه

کوتوله و تمساح

سیروس همتی

فهرست

۷	مقدمه
۹	کمک
۱۷	هفتاد و پنج هزار
۲۹	در
۳۵	شش در چهار
۴۵	تالار
۵۷	پمپ
۶۵	هاپولی
۷۵	تمساح

مقدمه

«درام کوچک»

در زمانهای که «سرعت» حرف اول را می‌زند و «زمان» مثل باد در گذر است، در عصری که فستفود، حاکم است و «سریع آماده شدن» و «سریع مصرف شدن» دغدغه بشر امروزی است به نظرم رسید که چرا در تئاتر به این ویژگی پرداخت نکنیم؟!

البته نمایشنامه کوتاه، قدمتی دیرینه دارد و اختراع بنده نیست. اما حداقل در ایران، و در مدیوم صحنه، آثار مكتوب در این زمینه نیست یا اگر باشد خیلی اندک است.

«هفت کوتوله» متشکل از هفت نمایشنامه کوتاه هست که در دوره‌های زمانی و به بهانه‌های مختلف به رشته تحریر درآمده.

- تعداد کم کاراکترها

- کوتاهی قصه

هم برای گروه اجرایی راحت است که کار را زودتر به معرض تماشا بگذارد
هم برای مخاطب امروزی دلچسب است که در موجزترین زمان، قصه‌ای را با زبان نمایش ببیند، بشنود و لذت ببرد. البته این ایجاز، هرگز دلیل فاصله و ابتدا بودن این نوع نمایشنامه نخواهد بود.

چرا که تمام قواعد و قوانین نمایشنامه‌نویسی چه از حیث فرم و چه از منظر محتوا در این آثار پیاده می‌شود.

از این رو اتفاقاً، نوشتن نمایشنامه کوتاه از این نظر شاید سخت بنماید. ولی به هر حال نیازی است که تئاتر امروز می‌طلبد و باید بر ترویج آن همت گماشت.

بویژه آن که - جز چند نمایشنامه انگشت‌شمار - بسیارند نمایش نامه‌های کوتاه جریان‌ساز که از سیر ترجمه فنی و دراماتیک از دایره «درام کوچک» جا مانده‌اند.

سیروس همتی

به: روان‌شاد میلاد حاجی‌زاده*

کمک

bookroom.ir

*. بازیگر و دستیار کارگردان اغلب نمایش‌های دکتر رحمت امینی، اتابک نادری، توحید معصومی و سیروس همتی.

پیش درآمد:

[تاریکی مطلق...]

صدای مدیر مدرسه از بلندگوی حیاط
بگوش می‌رسد.]

صدای:

صدای:

صدای:

(مدیر) سلام

(بچه‌ها) علیکم

(مدیر)

با عرض تبریک مجدد سال تحصیلی و با آرزوی بهترین‌ها
برای دانش‌آموزان عزیز
طبق وعده، امروز آخرین مهلت پرداخت کمک به
مدرسه است.

اسامی اونایی که می‌خونم زحمت بکشن، بیان پاکت‌شون رو
تحویل بدن فقط روی پاکت اسم و کلاس یادتون نره...
ممنونم

دانش‌آموز:

کریم رجبی

هادی عطایی

حبيب مهریان

جابر گودرزی

فرشاد خدایی

علی احمدی... (بلند) علی احمدی...

[رفته رفته صدای مدیر محو می‌شود.]

مکان:
زمان:

[شیشه پنجره اتاق مدیر باز است.
صدای بازی فوتبال از حیاط مدرسه به
گوش می‌رسد.
خانم مدیر، مهربان و باوقار پشت میز
نشسته است.
پدری ندار و نزار در برابر اوست.]

پدر:
خدا به سر شاهده ندارم... ندار... بیکارم. نمی‌تونم دوباره
کمک کنم... تو این اوضاع بدبختی و گرونی... شما بگو چه
خاکی تو سرم کنم؟

[پدر می‌گرید.]

مدیر:
حالا چیکارش کرده؟
پدر:
غلط زیادی کرده... ۲۰۰ هزار تومان پول بی‌زبون رو گم
کرده.

مدیر:
شانس ماست... اگه این پول، پول کمک به مدرسه نبود...
گم و گور نمی‌شد.

پدر:
هیچ کار خیری بالاتر از کمک نیست... اونم کمک به
مدرسه (مکث) ولی خب دست و بالم تنگ... مادر بچه‌ها
ولم کرده...

مدیر:
پدرجان کاریه که شده... چاره چیه... نیازی به کمک شما
نیست...

[تلفن روی میز را برمی‌دارد.]

مدیر:
اسم پسرتون چیه؟...
پدر:
(ترسیده)

مدیر:
می‌خواین چی کار؟!
پدر:
می‌خوام به نظام بگم تا جلوی اسم پسرت تیک بزن
نگین... نمی‌خوام... تیک چی بزن؟!
مدیر:
علامت... علامت بزن که پرداخت شده

- پدر: نه... نه... برا پسرم مەممە کە وقتى اسمشو تو کلاس يا تو
صف، صدا مى زين... پول كمك به مدرسه رو جلوى جمع
پرداخت كنه تا همکلاسيهاش فكر نكشن كه بدبخته و ندار
(فکر) مدیر:
- مدیر: مى فهمم... خودم بچه دارم...
[گوشى تلفن را مى گذارد.]
- پدر: خدا حفظش كنه
مدیر: پسرت مى خواد خودى نشون بده
پدر: قربون درك و فهمتون... منو موظف كرده كه تا همين
فردا... بېش پول بدم
مدیر: چون فردا، آخرین مهلته...
پدر: واقعا؟!
(تاييد) مدیر:
- پدر: خودم با پسرت صحبت مى كنم
خانم جان بچهات اينكارو نكى... اگه پسرم بفهمه او مدم
مدرسه و شمارو تو جريان گذاشتيم، دمار از روزگار نداشتهام
در مياره...
مدیر: چرا!!... چيزى بېش نمى گين؟
پدر: مى ترسم...
مدیر: از چى؟!
پدر: بره دىگە نيا
(سکوت) مدیر:
(ادامه) پدر:
- پدر: بېش بگم بالا چشات ابرو... ميره خونه عمه و خاله اش...
نمياد
مدیر: خداروشکر جاي غريبى نمى ره
[سرايدار وارد مى شود. جلوى مدیر و پدر
چاي مى گذارد، مى رود. تلفن زنگ مى خورد]

- سلام... بله... بله کمبود نیرو داریم... درخواست دادم... دست
شما درد نکنه مدیر:
- [مدیر خوشحال گوشی را می‌گذارد، ۲۰۰ هزار تومان از صندوق مدرسه برمی‌دارد. به پدر می‌دهد.] مدیر:
- بده پسرت (مکث) فردا صبح با خودش بیاره مدرسه... شما تا دم مدرسه باهاش بیا که نه گم کنه... نه کسی ازش بزن
خدا نکنه... چشم (پول را می‌بوسد) دست شما درد نکنه
فردا، تو مراسم صبحگاه از دانشآموزان می‌خواهم تا پول
کمک به مدرسه رو بدن، پسته تو صدا زدم... بیاره بده
خدا خیرت بده پدر:
- اسم پسرت چی بود؟ مدیر:
- (سکوت) پدر:
- پدرجان چیزی بهش نمی‌گیم مدیر:
- علی پدر:
- (منتظر) مدیر:
- علی...؟ مدیر:
- [پدر می‌گرید.] مدیر:
- خيالتون راحت... پسرت از اين قضيه بویي نمی‌بره
قول می‌دين؟ پدر:
- (با حرکت سر تایید می‌کند) مدیر:
- فامیلی‌تون؟ پدر:
- اح... مدی... مدیر:
- باید کلاس اولی باشه
بله... پدر:
- [اولیا دیگری با توب و تشر وارد می‌شود]
خانم... این چه وضع مدرسه‌اس؟ اولیا:
- چی شده خانم؟ مدیر:

اولیا: (شاکی)

هنوز پسرم معلم ریاضی نداره

خانم محترم... شما بفرما بشین... هنوز یه هفته از سال

تحصیلی نگذشته... یه جایه جایی صورت گرفته... از فردا

معلم سر کلاس پسر شماست

[پدر، در اوج گپ و گفت، آرام از اتفاق مدیر

خارج می‌شود.]

مدیر: